

**LEON
VAN
GELDER**

PTA - leerlingenboekje

&

Eindtoetsreglement

Schooljaar 2022 - 2023

Leerjaar 4, Leon van Gelder

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Begripsbepalingen.....	5
1. PTA - leerlingenboekje	6
1.1 Hoe ziet het PTA per vak eruit?	6
1.2 Aantal toetsen per dag / per week	7
1.3 Faciliteiten	7
1.4 Wat te doen als je een schoolexamenonderdeel met uitzondering van de eindtoets hebt gemist?.....	7
1.5 Beoordeling schoolexamenonderdeel met uitzondering van de eindtoets	8
1.6 Bezwaar tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel met uitzondering van de eindtoets.....	8
1.7 Diplomacommissie.....	9
1.8 Herkansingen.....	10
1.9 Mededelingen beoordeling schoolexamen	10
1.10 Bewaarplicht	11
1.11 Profielwerkstuk vmbo-tl/gl	11
1.12 Toelating tot de eindtoets	11
2. Eindtoetsreglement	12
2.1 Besluit	12
2.2 Onregelmatigheden	12
2.3 Samenstelling commissie van beroep	13
2.4 Schoolexamensecretaris	14
2.5 Diplomacommissie.....	14
2.6 Geheimhouding	14
2.7 Inrichting en tijdstippen eindtoets	15
2.8 Afwijkende wijze van examineren	15
2.9 Bewaren	16
2.10 Over vaststelling van de cijfers.....	17
2.11 De gang van zaken tijdens de eindtoets	17
2.12 Afwezigheid	18
2.13 Gebruik hulpmiddelen	18
2.14 Beoordelingen	19
2.15 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamens	19
2.16 Verhindering bij de eindtoets	19

2.17 Herkansing.....	20
2.18 Herkansing schoolexamen maatschappijleer.....	20
2.19 Programma van toetsing en afsluiting.....	20
2.20 Ondertekening diploma.....	21
2.21 Examendossier	21
2.22 Slotbepaling.....	21
2.23 Inwerkingtreding.....	21
Bijlage 1: slaag/zak-regeling 2022-2023.....	22
Regeling vmbo	22

Inleiding

Beste leerling,

Voor je ligt het PTA – leerlingenboekje en het eindtoetsreglement van de Leon van Gelder voor het schooljaar 2022 – 2023.

In dit document vind je allereerst uitleg over het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Hierin wordt o.a. uitgelegd welke informatie je allemaal in de PTA's van de verschillende vakken kan vinden, welke regels en afspraken we met elkaar maken ten aanzien van het schoolexamen én wat daarbij de rol is van de diplomacommissie.

Het schoolexamen bevat in dit geval alle toetsen, praktische opdrachten, werkstukken, verslagen en presentaties die nodig zijn om je diploma te halen. Vrijwel ieder vak sluit je af met een eindtoets aan het einde van je vierde jaar. Dat is een speciale toets binnen het schoolexamen, waarvoor aparte regels zijn afgesproken. Deze speciale regels vind je in het eindtoetsreglement.

Het is daarnaast belangrijk om te weten dat het schoolexamen voor het vak Maatschappijleer al in jaar 3 wordt afgesloten. Dit betekent dat aan het einde van jaar 3 het eindcijfer voor dat vak al vaststaat voor op je diploma. En dit cijfer kan erg belangrijk zijn: het kan je een compensatiepunt opleveren die je misschien in jaar 4 wel heel hard nodig bent!

Vanaf 1 oktober kan je op de website van de Leon van Gelder en op It's Learning (in de map LVG PTA en Eindtoetsen jr.4) dit PTA – leerlingenboekje en het eindtoetsreglement vinden. Zorg dat je goed weet wat erin staat, zodat je weet wat er van je verwacht wordt.

Tot slot wenst de schoolleiding je mede namens je docenten en alle andere medewerkers heel veel succes toe met het schoolexamen!

Begripsbepalingen

In dit boekje/reglement wordt verstaan onder:

‘inspectie’	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht
‘directeur’	de rector of directeur van de Leon van Gelder te Groningen
‘kandidaat’	ieder die door het College van Bestuur tot de eindtoets wordt toegelaten
‘examinator’	degene die is belast met het afnemen van het schoolexamen en/of de eindtoets in een vak
‘schoolexamen’	de toetsen, praktische opdrachten, werkstukken, verslagen en presentaties, per vak vastgelegd in het PTA
‘eindtoets’	afsluitend schoolexamen voor de verschillende vakken, per vak vastgelegd in het PTA
‘bevoegd gezag’	het College van Bestuur van Stichting Openbaar Onderwijs Groningen
‘diplomacommissie’	vervult de wettelijke taken van de examencommissie en commissie die verzoeken en klachten van kandidaten behandelt én advies geeft aan de directeur in het geval van onrechtmatigheden

1. PTA - leerlingenboekje

1.1 Hoe ziet het PTA per vak eruit?

Ieder vak heeft zijn eigen PTA. In de eerste lessen van jaar 4 zal het PTA door de vakdocenten worden besproken. Daarnaast zijn de PTA's vanaf 1 oktober ook terug te vinden op de website van de Leon van Gelder en op It's Learning (in de map LVG PTA en Eindtoetsen jr. 4).

In het PTA staat per vak in ieder geval de volgende informatie:

1. Periode

Er is aangegeven in welke periode een bepaalde toets valt. De docent geeft minimaal 1 week van tevoren (in de agenda van MAGISTER) aan, wanneer een bepaalde toets afgenomen zal worden.

In het geval van *praktische opdrachten* en *handelingsdelen* geldt, dat het werk soms over meerdere dagen, soms weken, verspreid is. In dat geval zal de docent in de gaten houden of de kandidaat wel voldoende vorderingen maakt.

2. Titel + einddoelen en inhoud onderwijsprogramma

Sommige vakken vertellen hier al heel gedetailleerd waar de toets over zal gaan. Bij andere vakken is dat soms lastiger. *In ieder geval een week van tevoren krijgt de kandidaat te horen wat er van hem verwacht wordt.*

3. Toets en toetsvorm

De wijze van toetsing. Als het niet anders vermeld wordt, is het een *schriftelijke* toets. Daarnaast wordt bij een aantal vakken ook de term 'praktische toets', 'praktische opdracht' of 'handelingsdeel' gebruikt.

Dit houdt in, dat de kandidaat iets **gedaan** moet hebben (bijvoorbeeld een bezoek aan het museum). In het geval van een handelingsdeel moet dat voldoende zijn om het afgetekend te krijgen. Onvoldoende betekent dat je een niet afgerond schoolexamen hebt waardoor je niet wordt toegelaten tot de eindtoetsen.

4. Herkansing

Hier wordt aangegeven of een toets herkansbaar is of niet. Een herkansing is een nieuwe toets over dezelfde stof. De herkansingen zijn na het einde van een periode. Bij [punt 1.8](#) is hier meer informatie over te vinden.

5. Weegfactor

Hier staat *hoe zwaar* een bepaalde toets meetelt. Dit is belangrijk voor het bepalen van de eincijfers en de beoordeling op de tussenrapporten.

1.2 Aantal toetsen per dag / per week

De kandidaat mag niet meer dan **2 PTA-toetsen per dag** hebben en niet meer dan **5 PTA-toetsen per week**. Dit is inclusief de luistertoetsen bij de moderne vreemde talen. Alle toetsen die niet in het PTA – staan tellen niet mee in het aantal toetsen per week.

1.3 Faciliteiten

Kandidaten met dyslexie of een andere vastgestelde classificatie hebben recht op extra tijd tijdens het maken van het schoolexamen én de eindtoetsen. Bovendien zijn er ook andere kandidaten die gebruik mogen maken van andere hulpmiddelen, zoals voorleeshulp. Meer informatie hierover is te vinden op de site van de Rijksoverheid.

Een kandidaat die in aanmerking wil komen voor extra tijd, moet zorgen voor een verklaring opgesteld door een daartoe bevoegd deskundige. Deze verklaring wordt geplaatst in het leerlingdossier in Magister.

Vóór 1 oktober maakt het ondersteuningsteam een overzichtslijst van alle kandidaten die in aanmerking komen voor extra tijd of recht hebben op het gebruik van andere hulpmiddelen. Deze wordt daarna gedeeld met alle docenten die lesgeven in jaar 4 zodat iedereen van deze afspraken op de hoogte is.

1.4 Wat te doen als je een schoolexamenonderdeel met uitzondering van de eindtoets hebt gemist?

Indien de kandidaat geoorloofd afwezig* is krijgt hij de mogelijkheid om het gemiste schoolexamenonderdeel (met uitzondering van de eindtoets) in te halen. Dit gebeurt altijd (op afspraak) tijdens het toetsinhaaluur. De docent mag/kan hier vanaf wijken bij hoge uitzondering. Na de eerste week van een nieuwe periode kan de kandidaat geen toetsen meer inhalen. Er staat dan voorlopig een 1 als beoordeling voor de toets. De kandidaat kan gebruik maken van de herkansing in week 2 van de nieuwe periode om die toets alsnog te maken. Dit kost de kandidaat dan wel een herkansingsmogelijkheid. Als de kandidaat ongeoorloofd afwezig is dan kan de directeur een maatregel opleggen.

Als de kandidaat met **een geldige reden** een handelingsdeel of een praktische opdracht mist krijg hij *mogelijk een alternatief* geboden.

* *Geoorloofd afwezig betekent in dit geval dat de kandidaat door zijn/haar ouder(s), verzorger(s), voogd(en) vóór 8.30 uur telefonisch bij de balie is afgemeld op school (bijvoorbeeld vanwege ziekte). We gaan er vanuit dat afspraken zoals tandarts / dokter zoveel mogelijk buiten schooltijd worden gepland.*

Handelingsdelen of praktische opdrachten die niet met een cijfer worden beoordeeld moeten minimaal met een voldoende zijn afgerond vóór de eindtoetsen beginnen om deel te kunnen nemen aan de eindtoetsen. In het geval van een onvoldoende kan de kandidaat door de desbetreffende docent worden verplicht om daaraan in zijn vrije tijd op school verder te werken totdat aan de gestelde eisen is voldaan. De kandidaat krijgt hiervoor ten hoogste veertien dagen de gelegenheid toe, tenzij de directeur anders heeft bepaald.

Indien de kandidaat geen werk ter beoordeling inlevert bij de docent wordt hij niet toegelaten tot de eindtoetsen. In dit geval schrijft de kandidaat een brief aan de diplomacommissie voor een verzoek tot dispensatie.

1.5 Beoordeling schoolexamenonderdeel met uitzondering van de eindtoets

De docent is verplicht de gemaakte toetsen binnen 10 werkdagen na te kijken. Werkstukken en/of handelingsdelen kunnen meer tijd in beslag nemen.

We werken bij de beoordeling met cijfers in een schaal van 1 tot 10, waarbij we de cijfers afronden op één decimaal. Voordat de kandidaat aan de eindtoetsen begint is duidelijk welk cijfer hij zal moeten halen om uiteindelijk een voldoende te scoren.

1.6 Bezwaar tegen de beoordeling van een schoolexamenonderdeel met uitzondering van de eindtoets

1. Indien een kandidaat het niet eens is met de beoordeling van een schoolexamenonderdeel door de docent kan hier tegen bezwaar worden aangetekend, mits daarbij de volgende regels in acht worden genomen:
 - a. De kandidaat geeft het gemaakte werk bij het einde van de toelichting op de beoordeling onmiddellijk terug aan de docent, zonder in het werk enige wijziging of aanvulling te hebben aangebracht.
 - b. De kandidaat bespreekt zijn bezwaar met de docent. Als het bezwaar daarna blijft bestaan kan de kandidaat bezwaar aantekenen bij de schoolexamensecretaris, uiterlijk op de vijfde werkdag na de toelichting op de beoordeling. De kandidaat tekent het bezwaar schriftelijk aan, onder opgave van argumenten.
2. De diplomacommissie vraagt de directeur om een reactie op het bezwaar. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de diplomacommissie schriftelijk en gemotiveerd het besluit van de directeur aan de kandidaat mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan de kandidaat in beroep gaan bij de beroepscommissie van Openbaar Onderwijs Groningen (via e-mail: klachten@o2g2.nl).
3. Indien de kandidaat niet uiterlijk op de vijfde werkdag na de toelichting op de beoordeling bezwaar aantekent tegen de beoordeling vervalt de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen.

1.7 Diplomacommissie

1. In september van elk jaar installeert de directeur de diplomacommissie voor dat lopende schooljaar. Voor het schoolexamenjaar 2022 – 2023 bestaat de diplomacommissie van de Leon van Gelder te Groningen uit:

- teamleider, mevr. Anke Keidel
- schoolexamensecretaris, mevr. Monique Eiting - Vos
- docent, dhr. Tonnie Doornebosch

Zij worden in hun werkzaamheden ondersteund door een adviserend ambtelijk lid.

2. De diplomacommissie heeft (onder andere) de volgende taken:
 - a. Behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat;
 - b. Behandelen van klachten van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing;
 - c. Behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen;
 - d. Behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen is afgelegd.
3. Tegen een primair besluit van de diplomacommissie, als bedoeld in lid 2a en 2b kan binnen vijf werkdagen nadat het besluit is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar worden gemaakt bij de directeur. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de directeur schriftelijk en gemotiveerd het besluit mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de commissie van beroep van Openbaar Onderwijs Groningen. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
4. Tegen een primair besluit van een examinator als bedoeld in lid 2c of een omstandigheid als bedoeld in lid 2d kan binnen vijf werkdagen nadat het besluit is medegedeeld, schriftelijk en gemotiveerd bezwaar worden gemaakt bij de diplomacommissie. De diplomacommissie vraagt de directeur om een reactie op het bezwaar. Binnen tien werkdagen nadat het bezwaar is binnengekomen deelt de diplomacommissie schriftelijk en gemotiveerd het besluit van de directeur mede. Tegen het besluit op bezwaar van de directeur kan beroep worden ingesteld bij de commissie van beroep van Openbaar Onderwijs Groningen. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
5. Alleen kandidaten, ouders/verzorgers van kandidaten en personeelsleden van de Leon van Gelder Groningen kunnen een verzoek indienen bij de diplomacommissie.

6. Indien een lid van de diplomacommissie rechtstreeks is betrokken bij een geschil of kwestie, dan neemt hij geen deel aan de beraadslaging en besluitvorming over het geschil.

1.8 Herkansingen

1. Per periode mag een kandidaat **maximaal twee PTA- toetsen** herkansen, mits in het PTA staat aangegeven dat een bepaalde PTA- toets herkansbaar is. Het is daarom van belang om goed na te denken over welke herkansing voor welk vak wordt uitgekozen.
2. Voor de herkansing moet de kandidaat zich via It's Learning inschrijven. Zodra een periode is afgelopen, gaat It's Learning open. Het is belangrijk om hierbij goed te letten op de begin- en einddatum. Zodra de inschrijving gesloten is, komt er op It's Learning een volledig overzicht van de herkansingen te staan.
3. Uitzondering op bovenstaande zijn de ISP's (Techniek Breed, Zorg & Welzijn, Economie & Ondernemen en KTM). Kandidaten uit de P – stroom mogen 1 toets uit het profieldeel én 1 toets uit het beroepsdeel herkansen. De GL – kandidaten mogen 2 toetsen herkansen. Deze herkansingen tellen niet mee in het aantal herkansingen genoemd onder punt 1 en worden door de lesgevende ISP's docenten zelf ingepland gedurende het schooljaar.
4. In geval van afwezigheid bij de herkansing van een toets, tenzij de kandidaat door zijn ouders/verzorgers geoorloofd afwezig is gemeld (bijvoorbeeld in geval van ziekte), vervalt het recht op herkansing van die toets. Het 'inhalen' van een herkansing is dus niet mogelijk.
5. In uitzonderlijke gevallen kan de schoolleiding in overleg met de diplomacommissie van de herkansingsregeling afwijken.

1.9 Mededelingen beoordeling schoolexamen

Voordat de eindtoetsen beginnen ontvangt de kandidaat via de mentoren op de LaatsteSchoolDag (LSD) een cijferlijst. Hierin staat aangegeven welke cijfers de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen en welke beoordelingen er zijn ontvangen voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld.

Als de kandidaat en/of ouders, voogden of verzorgers een fout constateren in de cijferlijst dan kan dit tot uiterlijk 2 dagen na het uitdelen van de cijferlijst gemeld worden bij de schoolexamensecretaris. Na een eventuele aanpassing wordt de cijferlijst dan definitief.

1.10 Bewaarplicht

Het gemaakte schoolexamenwerk wordt door de docent tenminste 6 maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten bewaard.

De docent bewaart van elk onderdeel van het schoolexamen, voor zover van toepassing:

- a. De opdracht of opgaven;
- b. De correctiesleutel, het correctievoorschrift met mogelijke antwoorden of het beoordelingsmodel;
- c. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling

1.11 Profielwerkstuk vmbo-tl/gl

Naast het schoolexamen en/of de eindtoets, omvat het schoolexamen voor de vmbo-gl en vmbo-tl leerlingen ook een profielwerkstuk. Dit is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn bij het profiel dat de kandidaat gekozen heeft. Op het diploma komt daarnaast ook het onderwerp van het profielwerkstuk te staan, met daarbij de beoordeling. Het is daarom belangrijk dat er goed over dit onderwerp wordt nagedacht.

Dit profielwerkstuk wordt beoordeeld met een 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed'. Indien het profielwerkstuk met een onvoldoende wordt beoordeeld zal de kandidaat het profielwerkstuk moeten aanpassen voor een voldoende, omdat hij anders niet kan slagen.

1.12 Toelating tot de eindtoets

1. Het bevoegd gezag (= het College van Bestuur van Openbaar Onderwijs Groningen) stelt de kandidaat in de gelegenheid gesteld ter afsluiting van de opleiding een eindtoets af te leggen.
2. Een kandidaat kan slechts worden toegelaten tot de eindtoets indien voor dat vak of die vakken waarin hij een eindtoets wil maken het overige deel van het schoolexamen, en de eventuele bijbehorende handelingsdelen, zijn afgerond.

Daarnaast moet de kandidaat ook aan de volgende voorwaarden voldoen:

- a. Maatschappijleer in klas 3 is afgesloten met een cijfer. Dit cijfer telt mee in de zak/slaagregeling.
- b. Het vak 'lichamelijke opvoeding' is beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'
- c. In het geval van de theoretische leerweg: het profielwerkstuk met een 'voldoende' of 'goed' is beoordeeld.
- d. Voor kandidaten zonder Wiskunde in het pakket geldt dat zij daarnaast ook het schoolexamen rekenen moeten hebben gemaakt.

2. Eindtoetsreglement

2.1 Besluit

In dit eindtoetsreglement staan de formeel vastgestelde regels en afspraken (over bijvoorbeeld fraude, herkansingen en het indienen van een beroep) die gelden voor de eindtoetsen van de Leon van Gelder te Groningen.

2.2 Onregelmatigheden

1. Als een kandidaat zich ten aanzien van de eindtoets dan wel ten aanzien van een aanspraak op vrijstelling aan enige onrechtmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of zonder geldige reden afwezig is, niet tijdig een praktische opdracht of handelingsdeel inlevert of afrondt¹, gebruik maakt van niet-toegestane hulpmiddelen (waaronder in ieder geval telefoons en smartwatches vallen) of andere niet-toegestane communicatie, zich schuldig maakt aan (enige vorm van) fraude of zich schuldig maakt aan niet-toegestane communicatie dan meldt de examinerator dit bij de diplomacommissie en de directeur. De directeur kan een maatregelen nemen tegen deze kandidaat en laat zich hierbij adviseren door de diplomacommissie.
2. De maatregelen, bedoeld onder 1, zijn afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid en kunnen eventueel gecombineerd worden. Deze maatregelen zijn:
 - a. Het toekennen van het cijfer 1 voor de eindtoets,
 - b. Het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan één of meerdere eindtoetsen,
 - c. Het ongeldig verklaren van één of meerdere toetsen van het reeds afgelegde deel van de eindtoets,
 - d. Het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwde eindtoets in door de directeur aan te wijzen onderdelen
3. Voordat de diplomacommissie een advies geeft aan de directeur overlegt zij met de betrokken examinerator en kan zij een gesprek voeren met de kandidaat die het betreft. De kandidaat mag zich tijdens dit gesprek laten bijstaan door zijn/haar ouder(s), voogd(en) of verzorger(s).
4. De directeur deelt zijn uiteindelijke beslissing binnen zeven werkdagen na constatering van de onregelmatigheid schriftelijk mee aan de kandidaat. In de schriftelijke mededeling wordt gewezen op het bepaalde in dit artikel, lid 5. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift verzonden aan de

¹ Een handelingsdeel houdt een opdracht in die niet met een cijfer wordt beoordeeld. Het 'voldoen' hieraan is een vereiste om het schoolexamen te kunnen voltooien.

ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, als deze minderjarig is, en aan het College van Bestuur en de inspectie.

5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het College van Bestuur in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uit maken.
6. In overeenstemming met artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO2 wordt het beroep binnen vijf werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld de eindtoets geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van sub d van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat als deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

2.3 Samenstelling commissie van beroep

4. De in artikel 2.3, lid 5 en lid 6, bedoelde commissie bestaat uit drie leden, die in dienst zijn van het bevoegd gezag. In de commissie zitten in ieder geval een onderwijskundig adviseur en de bestuurssecretaris. De bestuurssecretaris zal als secretaris fungeren. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter. In de commissie zitten geen medewerkers van de scholen van voortgezet openbaar onderwijs van Openbaar Onderwijs Groningen.
5. Het adres van de commissie van beroep is:
Openbaar Onderwijs Groningen, Postbus 744, 9700 AS Groningen
e-mail: klachten@o2g2.nl

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2021-08-01>

2.4 Schoolexamensecretaris

1. Elke school kent een eigen schoolexamensecretaris, welke door de directeur uit het personeel van de school wordt aangewezen. De directeur stelt een duidelijke taakomschrijving voor de schoolexamensecretaris vast.
2. De schoolexamensecretaris:
 - a. Ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van de eindtoetsen
 - b. Ondersteunt de directeur bij de uitvoering van het examenreglement en PTA
 - c. Is verantwoordelijk voor het verstrekken van het overzicht van de schoolexamenresultaten
 - d. Tekent samen met de directeur de overzichten en eindbeoordeling van het schoolexamen
 - e. Is samen met de directeur verantwoordelijk voor het vaststellen van de uitslag van de eindtoets
 - f. Tekent de diploma's en cijferlijsten

2.5 Diplomacommissie

1. De directeur stelt een diplomacommissie samen, bestaande uit een oneven aantal en tenminste drie leden. Leden van het bevoegd gezag, de directeur(en), leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de diplomacommissie.
2. De diplomacommissie:
 - a. stelt een voorstel van het schoolexamenreglement op;
 - b. stelt jaarlijks een programma van toetsing en afsluiting voor;
 - c. is verantwoordelijk voor het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - d. stelt richtlijnen en aanwijzingen vast om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

2.6 Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement gaat op vertrouwelijke manier met de gegevens om, tenzij wettelijke voorschriften anders bepalen.

2.7 Inrichting en tijdstippen eindtoets

1. De eindtoetsen vinden plaats overeenkomstig de tijdschema's en stofomschrijving van de vakken, zoals die in het Programma van Toetsing en Afsluiting is omschreven. De vorm (schriftelijk, mondeling, praktisch of een combinatie daarvan), waarin de eindtoetsen zullen plaatsvinden, is in overeenstemming met het Programma van Toetsing en Afsluiting.
2. Om toegelaten te kunnen worden tot de eindtoets, dient de kandidaat het schoolexamen van het desbetreffende vak volledig te hebben afgesloten (met uitzondering van de eindtoets) voor aanvang van de eindtoetsen.
3. Deelname aan de eindtoetsen is verplicht.
4. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor de eindtoetsen beginnen, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak of in die vakken af te sluiten vóór de eindtoets in dat vak of in die vakken begint.

2.8 Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met een vastgestelde classificatie de eindtoets geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop de eindtoets zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op de eindtoets in ieder geval kan bestaan uiteen verlenging van de duur van de desbetreffende toets van de eindtoets met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar

waarin hij de eindtoets aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op de eindtoets slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende eindtoets met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
 5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

2.9 Bewaren

1. Het werk van de eindtoets wordt, samen met de opgaven en de officiële (cijfer)lijsten, gedurende tenminste 6 maanden na de uitslag van de eindtoets in het schoolarchief bewaard.
2. Na overleg met de directeur kunnen belanghebbenden inzage krijgen in schriftelijk schoolexamenwerk. Dit onder door hem te stellen voorwaarden en binnen de in lid 1 gestelde periode. Een door de directeur aangewezen personeelslid is bij die inzage aanwezig. Aan dit inzagerecht kan geen recht op herwaardering worden ontleend.
3. Als een belanghebbende na inzage van mening is dat bij de vaststelling van het cijfer een objectief constateerbare fout is gemaakt is, stelt hij de directeur hiervan schriftelijk op de hoogte.

2.10 Over vaststelling van de cijfers

1. Voor de becijfering van de toetsen kunnen alle getallen met één decimaal van 1,0 tot en met 10 worden gebruikt. Het eindcijfer van het schoolexamen voor vakken met een eindtoets is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die aan de kandidaat zijn gegeven. De wegingsfactor wordt per vak en per toets aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA).
2. Als een kandidaat in een vak door twee of meer docenten is geëxamineerd bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor de eindtoets. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
3. Het schoolexamen eindcijfer van vakken zonder een eindtoets wordt afgerond op een heel getal zonder decimalen. Om te komen tot dit hele getal wordt bij een cijfer met meerdere decimalen eerst afgerond naar een decimaal. Indien deze decimaal een 5 of hoger is, dan wordt het eindcijfer met 1 verhoogd.*
4. Het schoolexamen eindcijfer van vakken waarbij voor het schoolexamen ook een eindtoets wordt afgenomen, wordt afgerond op één decimaal. Als een gemiddelde, zoals bedoeld in lid 1 of 2, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
5. De examinerator geeft de kandidaat inzage in de normen die bij het bepalen van het cijfer voor de afgelegde toetsen door hem zijn gehanteerd.

** In de praktijk betekent dit dat een 5,45 wordt afgerond naar 5,5 en vervolgens naar een 6.*

2.11 De gang van zaken tijdens de eindtoets

1. Tijdens de zittingen wordt het toezicht gehouden door tenminste twee daartoe door de directeur uit het personeel aangewezen surveillanten.
2. Nadat bij het begin van de eindtoets in een vak een van de surveillanten de op de enveloppe beschreven gegevens heeft opgelezen en in orde heeft bevonden, opent hij de enveloppe in aanwezigheid van de kandidaten. Als niet alle kandidaten in één lokaal zijn geplaatst, dan wordt de enveloppe geopend in één van de eindtoetsruimtes.
3. Kandidaten mogen niet eerder dan een uur na de aanvang van de eindtoets vertrekken.
4. Een kandidaat die te laat komt mag tot uiterlijk een half uur na het begin van de eindtoets worden toegelaten.

5. Het werk wordt uitsluitend gemaakt op papier dat door de directeur is verstrekt, tenzij door de commissie belast met de vaststelling van de opgaven ander papier wordt verstrekt.
6. De kandidaat neemt pen, potlood, gum, liniaal, geodriehoek, passer en de overige hulpmiddelen die hem vanwege het CvTE/ministerie door de directeur worden toegestaan, mee in de eindtoetsruimte. Het is niet toegestaan om mobiele gegevensdragers mee te nemen of te gebruiken.
7. De kandidaat mag tijdens de eindtoets de ruimte waar de eindtoets wordt afgenomen niet verlaten zonder toestemming van de toezichthouder.
8. Deelname aan de eindtoets betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
9. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de eindtoetsruimte verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. De directeur bepaalt in overleg met de inspectie of de gemiste tijd aan het eind van de zitting mag worden ingehaald. Kan de kandidaat het werk niet kan hervatten, dan vraagt de directeur de inspectie te verklaren dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. In dat geval zal de kandidaat in het tweede tijdvak aan de eindtoets moeten deelnemen.
10. Aan het einde van de eindtoets verzamelen de toezichthouders het gemaakte werk. De kandidaten blijven zitten totdat de toezichthouder toestemming geeft om het lokaal te verlaten.

2.12 Afwezigheid

1. De kandidaten zijn vooraf op de hoogte gesteld over de regels met betrekking tot afwezigheid bij de eindtoetsen.
2. In het Programma van Toetsing en Afsluiting is daarnaast een regeling opgenomen met betrekking tot afwezigheid bij het schoolexamen.

2.13 Gebruik hulpmiddelen

De kandidaat mag bij de eindtoets uitsluitend gebruik maken van hulpmiddelen, zoals deze zijn aangegeven in het Programma van Toetsing en Afsluiting.

2.14 Beoordelingen

1. Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindoordeel over een kandidaat meetelt, stelt de examinerator de kandidaat zo spoedig mogelijk op de hoogte.
2. De beoordelingen binnen het schoolexamen vinden plaats zoals is besloten in het programma van toetsing en afsluiting.

2.15 Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamens

1. Voor aanvang van de eindtoetsen verstrekt de directeur schriftelijk aan de kandidaat, voor zover van toepassing:
 - a. Een overzicht van behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier;
 - b. Een overzicht van de cijfers die de kandidaat tot op dat moment heeft behaald voor het schoolexamen;
 - c. De beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - d. De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
2. De directeur en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen en legt dit voor aan de kandidaat.
3. De kandidaat tekent voor ontvangst van de in het eerste lid genoemde overzichten en beoordelingen.

2.16 Verhinderings bij de eindtoets

1. Als een kandidaat om een geldige reden is verhinderd bij een eindtoets of eindtoetsen, kan de directeur op grond van de regels in het programma van toetsing en afsluiting bepalen dat een kandidaat in de gelegenheid wordt gesteld de desbetreffende eindtoets of eindtoetsen alsnog af te leggen. De directeur beoordeelt op basis van de criteria zoals die in het programma van toetsing en afsluiting zijn aangegeven, of er een geldige reden is.
2. Afwezigheid bij een eindtoets of eindtoetsen moet steeds voor de aanvang daarvan bij de directeur of een door hem daarvoor aangewezen persoon worden gemeld. In het programma van toetsing en afsluiting wordt aangegeven op welke wijze dit door de kandidaat en/of zijn ouders, voogden of verzorgers als de kandidaat minderjarig is, moet gebeuren.
3. Indien sprake is van een ongeoorloofde verandering dan wel het niet tijdig inleveren van werk, dan is sprake van een onregelmatigheid en wordt verwezen naar [artikel 2.2](#) van dit eindtoetsreglement.

2.17 Herkansing

1. Het schoolexamen inclusief de eindtoets kent een herkansingsregeling, die is beschreven in het programma van toetsing en afsluiting.
2. De herkansingregeling moet aansluiten bij de vorm en inrichting van het schoolexamen en de eindtoets.
3. In de herkansingsregeling wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. de wijze waarop een kandidaat zich kan aanmelden voor een herkansing
 - b. de criteria op basis waarvan wordt beoordeeld of een kandidaat voor een herkansing in aanmerking komt;
 - c. de periodes waarbinnen de herkansing plaatsvindt en het aantal herkansingsmogelijkheden;
 - d. de onderdelen van het schoolexamen, welke zijn uitgesloten van de herkansingsregeling.

2.18 Herkansing schoolexamen maatschappijleer

Indien de kandidaat in jaar 3 het vak maatschappijleer heeft afgesloten met een cijfer lager dan een 6 krijgt hij de mogelijkheid om hiervoor een herkansing te maken. Deze herkansing moet zijn afgerond voordat de eindtoetsen beginnen en gaat over de stof van het volledige schoolexamenprogramma van het vak maatschappijleer.

Het cijfer dat op deze herkansing wordt behaald vervangt het eindcijfer van maatschappijleer, als het cijfer voor die herkansing hoger ligt dan het eindcijfer zelf.

2.19 Programma van toetsing en afsluiting

1. Ieder jaar vóór 1 oktober wordt een programma van toetsing en afsluiting per school vastgesteld door het bevoegd gezag.
2. In het programma wordt in elk geval aangegeven:
 - welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst,
 - de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
 - de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen,
 - de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen,
 - de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt,
 - de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing voor het schoolexamen,
 - de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.

3. Het programma van toetsing en afsluiting wordt door de directeur vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie via het digitaal loket en verstrekt aan de kandidaten.

2.20 Ondertekening diploma

De ondertekening van het diploma geschiedt door de directeur en de schoolexamensecretaris.

2.21 Examendossier

Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen inclusief de eindtoets zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm. Het examendossier voor het vmbo omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

2.22 Slotbepaling

In die gevallen waarin het examenreglement niet voorziet, beslist de directeur.

2.23 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op: 1 oktober 2022.

Bijlage 1: slaag/zak-regeling 2022-2023

Regeling vmbo

Deze regeling is bedoeld voor leerlingen die examen doen in één van de leerwegen vmbo (examenbesluit maart 2018).

Een kandidaat is geslaagd als:

- **hij voor Nederlands als eindcijfer minimaal een 5 heeft behaald;**
- én alle eindcijfers 6 of hoger zijn;
- of hij één 5 als eindcijfer heeft behaald en de andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
- of hij één 4 als eindcijfer heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één eindcijfer een 7 of hoger;
- of hij twee 5-en als eindcijfer heeft behaald, verder 6 of hoger, waaronder tenminste één eindcijfer een 7 of hoger;
- en hij voor *lichamelijke opvoeding* een 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
- en hij op het *kunstvak uit het gemeenschappelijke deel 1* 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
- en in geval van de theoretische of gemende leerweg: het *profielwerkstuk* met 'voldoende' of 'goed' is beoordeeld;
- en alle onderdelen van het schoolexamen zijn afgerond.

Belangrijk:

- het cijfer voor maatschappijleer uit jaar 3 telt ook mee in de slaag/zak-regeling.
- het eindcijfer van het intra-sectorale programma (Economie & Ondernemen, KTM, Techniek Breed, Zorg & Welzijn) in de *basis- en kaderberoepsgerichte leerweg* bestaat uit 2 cijfers: 1 cijfer voor het profielvak en 1 cijfer voor de beroepsgerichte keuzevakken. Beide cijfers tellen afzonderlijk van elkaar mee in de slaag/zak-regeling.
- het eindcijfer van het intra-sectorale programma (Economie & Ondernemen, KTM, Techniek Breed, Zorg & Welzijn) in de *gemengde leerweg* bestaat uit 1 cijfer voor het profielvak en de beroepsgerichte keuzevakken samen. Dit cijfer telt ook mee in de slaag/zak-regeling.
- voor leerlingen zonder Wiskunde in hun pakket geldt dat zij daarnaast ook hebben deelgenomen aan het schoolexamen rekenen. Het cijfer voor het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslagbepaling.